

Vapaasti vastuullinen

SF-Caravan ry:n
vastuullisuusopas
2024

EKOLOGISUUS

- ✓ Kaikki ratkaisut ja toimenpiteet perustuvat ympäristöllisen kestävyuden tavoitteiden edistämiseen ja toteuttamiseen.
- ✓ Ratkaisumallimme ja ohjeemme vaikuttavat harrastajien käyttäytymiseen ympäristöä huomioivasti.
- ✓ Noudatamme sääntöjä, ohjeita ja muita vaatimuksia. Käytössämme on sertifikaatteja ja muita laatujärjestelmiä.
- ✓ Edistämme vastuullista toimintaa muun muassa koulutuksella ja opastamisella.
- ✓ Kehitämme toimintaa jatkuvasti ekologisen kestävyuden näkökulmasta.
- ✓ Käytämme hyödyksi vihreää energiaa, eli liikumme pääasiassa kesäaikaan.
- ✓ Vältämme turhaa kuluttamista ja kierrätämme materiaaleja.

ESTEETTÖMYYS JA SAAVUTETTAVUUS

- ✓ Esteettömyydessä ja saavutettavuudessa on kyse ihmisten moninaisuuden huomioimisesta.
- ✓ Esteettömyydellä tarkoitetaan lähinnä fyysistä ympäristöä, kuten rakennuksia, ulkoalueita ja julkisia liikennevälineitä.
- ✓ Saavutettavuudella tarkoitetaan aineetonta ympäristöä, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita.
- ✓ Yhteistä sekä esteettömyydelle että saavutettavuudelle on, että niin fyysisen ympäristön kuin vaikkapa verkkosivujen ja palvelujen pitäisi olla kaikille sopivia ja kaikkien saatavilla riippumatta ihmisen toimintakyvystä.

SOSIAALISUUS

- ✓ Otamme toiminnassa huomioon tasa-arvoisuuden, ihmisläheisyyden, hyvän hallintotavan, hyvien tapojen noudattamisen ja toisten kunnioittamisen.
- ✓ Teemme yhteistyötä eri toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.
- ✓ Kunnioitamme paikallista kulttuuria tuomalla sitä esiin toimissamme ja esimerkiksi markkinoinnissamme.
- ✓ Suhtaudumme tasa-arvoisesti toisiin ihmisiin esimerkiksi matkakohteissamme.
- ✓ Tuotantomme tapahtuu sosiaalisesti kestäväällä tavalla eli esimerkiksi työvoiman ja raaka-aineiden suhteen noudatamme lakeja ja sopimuksia.

TALOUDELLISUUS

- ✓ Päätösten tekeminen perustuu avoimuuteen, oikeudenmukaisuuteen sekä taloudellisuuteen kaikessa toteutuksessa.
- ✓ Päätöksissä ja kaikessa toiminnassa noudatetaan sääntöjä, lainsäädäntöä sekä hyvää hallintotapaa.
- ✓ Toimitaan yhteisten pelisääntöjen ja normien mukaisesti.
- ✓ Huomioidaan toiminnassamme toimintaympäristön taloudelliset vaikutukset.

Opas vastuulliseen leirintämatkailuun

Valinnollamme on merkitystä. Vastuullinen toimintatapa kuvaa sitä, miten tunnistamme tekemiemme valintojen vaikutukset ja huomioimme harrastuksessamme myös turvallisuuden.

Yhteiskuntavastuusta on puhuttu pitkään, ja vastuullisuuskäsite on laajentunut muuhunkin toimintaan, erityisesti matkailuun.

Vastuullisuus mielletään ehkä enemmän ympäristön- ja ilmastonsuojeluasiana. Se on vahvasti sitäkin, mutta sillä on paljon laajempi merkitys. Siksi myös SF-Caravan ry:n strategiatyössä vastuullisuus on noussut merkittäväksi aiheeksi kaikilla liiton toimintasektoreilla.

Meidän kaikkien valinnoilla on merkitystä.

Meillä kaikilla on syytä tarkastella omia toimiamme pohtimalla, otammeko vastuullisuuden huomioon arjessamme.

Myös SF-Caravanin jäsenyhdistyksissä ja leirintäalueilla vastuullinen toiminta korostuu. Se tarkoittaa, että noudatamme lakeja, sääntöjä ja ohjeita. Otamme alueita kehitettäessä huomioon uusiutuvat luonnonvarat energiahuollossa. Lajittelemme jätteet, kierrätämme kierrätettävät materiaalit. Huomioimme esteettömyyden.

Vastuullisuutta on myös toimia liikenteessä sääntöjen mukaan muut huomioiden, käyttää mahdollisuuksien mukaan lähipalveluja, tehdä yhteistyötä kumppaneiden kanssa ja huomioida kanssaihmiset kaikessa toiminnassa.

Edistämme vastuullista matkailua ja harrastusta, joka huomioi valintojen vaikutukset ympäristöön, paikalliseen talouteen ja yhteisöön.

Teemme valintoja muiden oikeuksia kunnioittaen ja huomioiden. Tarkastelemme omia tottumuksiamme ja tarvittaessa muutamme niitä. Oman esi-merkkimme lisäksi pystymme vaikuttamaan asenteisiin tiedottamisella ja kouluttamisella.

Vastuullisuustyöryhmä, SF-Caravan ry

ENNEN MATKAA

Matkailuajoneuvon hankinta ja valmistelu

Vastuullinen kuluttaminen tarkoittaa, että tehdään vain omia tarpeita vastaavia hankintoja. Juuri omaan käyttöön sopiva ajoneuvo on ympäristölle paras valinta.

Vastuullisuuden huomioiminen matkailuauton tai -vaunun hankinnassa on tärkeää, sillä se voi auttaa vähentämään ympäristövaikutuksia ja tukemaan kestäväää matkailua.

Matkailuvaunun tai -auton hankinta on suuri investointi, joten on tärkeää ottaa huomioon useita tekijöitä, jotta valitset oikeanlaisen ajoneuvon juuri sinun tarpeisiisi.

Seuraavilla sivuilla on listattuna joitakin keskeisiä näkökohtia, jotka kannattaa ottaa huomioon matkailuajoneuvoa hankittaessa.

Oma budjetti

Hankintasuunnittelu lähtee usein liikkeelle budjetin määrittämisestä. Määrittä, kuinka paljon olet valmis sijoittamaan matkailuvaunuun tai -autoon. Hinta vaihtelee merkin, mallin, koon ja varusteiden mukaan.

Jos olet ensikertalainen ja aloittelemassa harrastusta, kokeilemalla voit selvittää, olisiko tämä sinun juttusi. Silloin vuokraaminen on turvallisin ja edullisin vaihtoehto.

Vuokrattavissa on kalustoa lähes kaikissa koko- ja varusteluluokissa sekä lähes kaikilta valmistajilta. Vuokrauksia voi tehdä joko yksityiseltä että alan liikkeistä.

Käytetyn matkailuauton tai -vaunun hankkiminen voi olla ekologisesti kestävämpi vaihtoehto, koska se vähentää uuden tuotannon tarvetta ja siihen liittyviä resurssien kulutusta. Lisäksi ensikertalaiselle käytetyn matkailuajoneuvon hankinta on uutta edullisempi vaihtoehto aloittaa uutta harrastusta.

Uuden ajoneuvon etuina ovat takuu ja uusimmat ominaisuudet. Uuden hankinnassa tiedustele myyjältä/valmistajalta tietoja ajoneuvossa käytetyistä materiaaleista ja valmistusprosesseista. Pyri valitsemaan ajoneuvo, joka on valmistettu ympäristöystävällisistä ja kestävästä materiaaleista.

Ajoneuvon käyttötarkoitus

Mieti tarkkaan, millaiseen matkustukseen ja seikkailuun aiot käyttää matkailuvaunua tai -autoa. Tarvitsetko sen lyhyille vii-

Tee hankintoja vain tarpeen mukaan.

konloppuretkille, pidemmille lomille tai kenties kokopäiväiseen asumiseen? Vaihtoehtoista toinen sopii paremmin toiseen kuin toinen, siksi käyttötarkoituksen miettiminen kannattaa. Siten saat kerralla paremman vastineen investoinnillesi.

Käyttötarkoitus ohjaa paljon myös ajoneuvon varustelua, joten tutki hankittavan ajoneuvon varusteita (esim. ilmastointi, lämmitys, keittiövarusteet ja wc-tilat). Lisäksi harkitse mahdollisia lisävarusteita, kuten pyörätelinettä tai markiisia.

Tutki ajoneuvon energiatehokkuutta, erityisesti sen lämmitys- ja jäähditysjärjestelmiä. Energiatehokkaat laitteet säästävät energiaa ja siten vähentävät ympäristövaikutuksia.

Ajoneuvon koko tarpeen mukaan

Valitse ajoneuvon koko sen mukaan, kuinka monta henkilöä matkustaa mukana ja kuinka paljon tilaa tarvitset. Suurempi vaunu tai auto tarjoaa enemmän tilaa, mutta se voi olla hankalampi hallita ja kul-

Harkitse varusteisiin ekologisia ratkaisuja.

jettaa. Lisäksi suurempi ja painavampi matkailuauto tai -vaunu vaatii enemmän voimaa ja polttoainetta kuljetukseen, mikä lisää ympäristövaikutuksia.

Jos harkitset matkailuvaunun hankintaa, tarkista autosi vetokyky ja varmista, että se pystyy vetämään haluamaasi vaunua.

Jos hankit matkailuauton, mieta sen polttoaineen kulutusta. Dieselmatkailuautot voivat olla taloudellisempia pitkillä matkoilla, kun taas bensiiniversiot ovat yleensä hiljaisempia. Valitse ajoneuvo, joka kuluttaa vähemmän polttoainetta tai harkitse vaihtoehtoisia käyttövoimia, kuten sähkö- tai hybridi-autoja. Vähemmän polttoaineen kulutusta tarkoittaa pienempiä hiilidioksidipäästöjä.

Molemmissa tapauksissa varmista en-

nen hankintaa, että ajokorttiluokkasi riittävät kyseisen ajoneuvon tai yhdistelmän kuljettamiseen.

Mukavuus, ajo-ominaisuudet ja varusteet

Arvioi matkailuvaunun tai -auton mukavuus- ja varustetasoa. Valitse matkailuvaunu tai -auto, joka tarjoaa riittävästi tilaa tarpeisiisi. Huomioi nukkumis- ja oleskelutilojen tarve sekä mahdollinen säilytystilojen riittävyys. Ahtaassa ja epä-mukavassa ajoneuvossa ei viihdy kukaan ja mukavasta harrastuksesta saattaa syntyä ahtaanpaikan painajainen.

Testaa myös ajoneuvon ajo-ominaisuudet ja mukavuus koeajolla. Tarkkaile ajoneuvon ajettavuutta, mukavuutta ja muuta toimivuutta. Mieti, onko se helppo hallita ja mukava ajaa pitkilläkin matkoilla.

Ajoneuvossasi tulee olla mukavuuden lisäksi myös lakisääteisiä varusteita. Varmista, että matkailuvaunusi tai -autosi on varustettu asianmukaisilla turvallisuusvarusteilla, kuten turvavyöt, ilmatyyny, lukot ja hätävarusteet (sammuttimet, palo-hälyttimet, sammutuspeitto jne.).

Varmista myös, että matkailuautossa tai -vaunussa on asianmukaiset järjestelmät jätteiden lajitteluun ja kierrätykseen. Näin voit minimoida matkasi jälkeen jätteiden pääsyn ympäristöön.

Harkitse myös ekologisia ratkaisuja, kuten aurinkopaneeleja ja tuuliturbiineja tai esimerkiksi kompostoivaa wc:tä, jotka voivat vähentää riippuvuutta perinteisistä energialähteistä ja vesihuollosta. Varsinkin uusissa autoissa ekologisia ratkaisuja on huomioitu hyvin.

ENNEN MATKAA

- ✓ Matkailuauto tai -vaunu vai retkeilyauto: Huomioi käyttötarve, varusteet sekä matkailuajoneuvon tyyppi.
- ✓ Mieti sopiva vaihtoehto: uuden vai käytetyn ostaminen tai vuokraaminen.
- ✓ Kaluston tulee olla liikennöitävässä kunnossa (katsastus, huollot, renkaat, kaasu- ja sähkölaitteet, peilit jne.).
- ✓ Tutustu ajoneuvon ja varmista, että osaat käyttää sitä (kemssa, jääkaappi, kaasu, vesi, lämmitys jne.).
- ✓ Tarkista ajokortin riittävyys.
- ✓ Varmista SF-Caravan ry:n jäsenyys, ja ota mukaan muovinen jäsenkortti tai mobiilikortti puhelimeen tallennettuna.
- ✓ Lataa 112-sovellus.
- ✓ Käytä matkasuunnitelmien teossa apuna nettiä ja Leirintäoppaan sähköistä ja paperista versiota.
- ✓ Pakkaa ajoneuvo oikein. Punnitse yhdistelmän aisapaino.
- ✓ Lähdä liikkeelle rennolla asenteella, ei saa olla kiire minnekään.
- ✓ Huolehdi ajokunnosta. Kun väsyttää, on helppo levähtää, kun petikin kulkee mukana.
- ✓ Ota selvää ulkomaille mennessäsi paikallisesta kulttuurista ja liikennekäyttäytymisestä.
- ✓ Varmista, että mukana ovat myös tarvittavat ajoneuvon liittyvät asiakirjat, ja että vakuutukset ovat ajan tasalla.

Ajoneuvon valmistelu

Tarkastamalla matkailuajoneuvosi kunnon ennen liikkeelle lähtöä parannat matkasi turvallisuutta ja saatat välttää odottamattomia ongelmia tien päällä. Muista myös, että säännöllinen huolto ja tarkastukset auttavat ylläpitämään matkailuajoneuvon kuntoa pitkällä aikavälillä.

Jos olet tarkastanut ja huoltanut ajoneuvon jo edellisen matkasi jälkeen, osan tämän osion toimista voit jättää tekemättä.

Ennen matkalle lähtöä tarkasta ja huomioi matkailuvaunun tai -auton omapaino sekä kuinka paljon voit kuormata siihen tavaraa. Ylilastaus voi vaikuttaa ajoneu-

von suorituskykyyn ja turvallisuuteen.

Pakkaa mukaasi ainoastaan se, mitä tiedät tarvitsevasi matkallasi. Kaikki ylimääräinen tavara vie tilaa, tuo turhaa painoa ja lisää sekä polttoaineen kulutusta että päästöjä.

Varmista, että pakkaamasi tavarat pysyvät ajoneuvossa paikallaan. Äkillinen ajoneuvon painopisteen muutos vaikeuttaa ajamista ja saattaa johtaa onnettomuuteen.

Tutki paikalliset ja kansalliset painorajoitukset, jotta tiedät, kuinka paljon tavaraa voit kuljettaa matkailuvaunussa tai -autossa. Noudata näitä ohjeita, niin saat säästyä monelta muulta harmilta.

AJONEUVON JA VARUSTEIDEN TARKASTUS

- ✓ **Renkaat:** Tarkista rengaspaineet ja varmista, että ne ovat suositusten mukaiset. Tarkasta renkaiden kunto ja kulumuspinta. Vaihda renkaat tarvittaessa.
- ✓ **Jarrut:** Tarkasta jarrujärjestelmä, mukaan lukien jarruneste ja jarrupalat ja -kengät.
- ✓ **Valot:** Tarkasta kaikki ulkoiset valot, mukaan lukien ajovalot, jarruvalot, suuntavilkut ja peruutusvalot. Varmista, että kaikki valot toimivat oikein.
- ✓ **Nestetasot:** Tarkista moottoriöljyn, jäähdytysnesteen sekä muiden voiteluaineiden taso (vaihteistoöljy ja ohjaustehostimen neste).
- ✓ **Sähköjärjestelmä:** Tarkasta akun kunto ja lataus. Tarkasta, että kaikki sähköiset laitteet toimivat, mukaan lukien ilmastointi, lämmitys ja radio.
- ✓ **Kaasujärjestelmä:** Tarkasta kaasujärjestelmän kunto ja varmista, ettei vuotoja ole.
- ✓ **Turvavarusteet:** Tarkasta palovaroin ja sammutin. Varmista, että ensiapulaukku ja varoituskolmio ovat mukana.
- ✓ **Vetokoukku:** Jos matkailuajoneuvoa vedetään, tarkasta vetokoukun kunto ja kiinnitys.
- ✓ **Varusteet:** Varmista, että kaikki tarvittavat varusteet, kuten vararengas, rengasavain, tunkki ja työkalut, ovat mukana.
- ✓ **Dokumentit:** Varmista, että sinulla on mukana kaikki tarvittavat asiakirjat, kuten ajokortti, vakuustodistukset ja matkailuajoneuvon rekisteröintitiedot.
- ✓ **Sisätilat:** Tarkasta, että kaikki matkustajat ovat turvallisesti kiinnitetty istuimissaan. Varmista, että tavarat on asianmukaisesti sijoitettu ja kiinnitetty.

MATKALLA

Fiksu lomalainen ennakoi ja kierrättää

Matkailuajoneuvolla ajaminen ei ole kiireisen hommaa. Muista, että olet lomalla. Mitä suurempi ajoneuvo tai -yhdistelmä on, sitä maltillisemmin tulee ajaa. Isompi koko tuo suurempaa vastuuta kanssa-autoilijoista ja muista tiellä liikkujista.

Positiivisella ja avoimella asenteella nautit vapaasti ja vastuullisesti leirintämatkailun mahtavista mahdollisuuksista

Suurin sallittu nopeus ei aina takaa turvallista ajamista. Nopeuden valintaan vaikuttaa monta eri tekijää. Jos olosuhteet,

liikenneympäristö tai liikennetilanne vaikeuttaa ajamista, on paras vähentää nopeutta.

Kohtelias karavaanari väistää tarvittaessa tien sivuun, jos huomaa taakse kertyneen jonoa. Väistäminen tehdään vain, jos se on turvallista.

Sinulla on velvollisuus auttaa

Meillä jokaisella on velvollisuus auttaa onnettomuustilanteessa. Mitä paremmin olet varautunut ensiaputilanteeseen, sitä helpompi sinun on toimia. Onnettomuusti-

lanteessa tärkeintä on auttaa ja toimia kykyjensä mukaan.

Ensiaputaidot ovat kullannarvoiset, mutta jos itsellä ei niitä ole, auttaa voi muutenkin.

Ennakoi tietyöt

Jos liikut ruuhka-aikaan ja haluat välttää isoimmat tietyöt matkan aikana, kannattaa katsoa vaihtoehtoisia reittejä jo ennen lähtöä.

Tietyömaa-alueelle saavuttaessa on

tärkeintä hidastaa oma nopeutensa ainakin rajoituksen mukaiseksi sekä sellaiseksi, että voi varautua poikkeaviin tilanteisiin ja ehtii tarvittaessa pysäyttää auton kokonaan.

Yksittäinenkin autoilija vaikuttaa

Liikenne on Euroopan nopeimmin kasvava kasvihuonekaasupäästöjen lähde. Kasvihuonekaasut aiheuttavat ilmaston lämpenemistä, mikä vaikuttaa maapallon keskilämpötilan kohoamisen lisäksi muun

ENNAKOI JA VARAUDU

- ✓ Ylläpidä ensiaputaitojasi ja pidä hyvin varusteltu ensiapulaukku aina mukana.
- ✓ Pidä ajoneuvossasi käsisammutin, joka on asianmukaisesti huollettu ja tarkistettu.
- ✓ Auta onnettomuustilanteessa.
- ✓ Jos onnettomuus on jo tapahtunut ja tilanne näyttää olevan hallinnassa, ohita onnettomuuspaikka rauhallisesti. Toiminnallasi voit varmistaa pelastushenkilökunnalle turvalliset työskentelyolosuhteet.
- ✓ Kun huomaat takaa lähestyvän hälytystehtävässä olevan ajoneuvon, kytke hätävilkku päälle. Se kertoo hälytysajoneuvon kuljettajalle, että hänet on havaittu. Älä vaaranna muuta liikennettä hidastamalla äkisti tai tekemällä äkki- liikkeitä. Kertaa ohjeet hälytysajoneuvon kohtaamisesta.
- ✓ Ennakoi ja varaudu poikkeaviin tilanteisiin.
- ✓ Panosta matkalla kestävään matkailuun.
- Suosi leirintäalueita ja leirintäpaikkoja, jotka edistävät ympäristöystävällisiä käytäntöjä.
- ✓ Käytä paikallisia palveluita ja osta paikallisia tuotteita, niin varmistat palveluiden ja tuotteiden jatkuvuuden myös tulevaisuudessa.
- ✓ Vältä turhia ajokilometrejä ja suunnittele reittisi ennakkoon huolellisesti. Osa meistä matkustaa auringon mukaan, mikä sekkin on ihan sallittua.
- ✓ Noudata nopeusrajoituksia ja muita liikennesääntöjä. Rajoitusten noudattaminen auttaa osaltaan säästämään polttoainetta ja vähentämään päästöjä.
- ✓ Huomioi ajokeli ja muista tilannenopeus.
- ✓ Matkusta rennolla asenteella ja suunnittele aikataulusi riittävän väljäksi. Perille pääsee hiukan hitaamminkin.
- ✓ Seuraa muuta liikennettä ja huomioi muut tienkäyttäjät – ole kohtelias!
- ✓ Kohtelias ja perinteinen tapa on myös tervehtiä vastaantulevaa karavaanaria.

muassa sateisiin ja myrskyjen esiintymisiin.

Pakokaasut heikentävät kaupunkien ilmanlaatua, mikä lisää allergiaa ja astmaa. Liikenteen päästöt aiheuttavat myös ympäristön happamoitumista ja vesien rehevöitymistä lisääviä typpipäästöjä.

Matkailuajoneuvolla matkustaminen on kuitenkin ympäristön kannalta paljon parempi vaihtoehto kuin lentäminen. Kannattaa siis suosia karavaanimatkailua etelän loman sijasta jo ympäristönkin takia.

Liikenteen aiheuttamiin ympäristö- ja terveysongelmiin voidaan vaikuttaa yhdyskuntasuunnittelun ja autoteollisuuden teknologisten ratkaisujen kautta. Myös yksittäiset autoilijat voivat vaikuttaa muuttamalla omia ajotottumuksiaan.

Suunnittelulla säästöä

Suunnittelemalla reitti etukäteen välteään turhaa ajamista. Ajotapasi vaikuttaa polttoaineenkulutukseen, joten kannattaa ajaa polttoainetta säästäen. Kun mukana ei kuljeteta turhaa painoa, säästetään polttoainetta. Samalla säästyy sekä rahaa, luontoa että terveyttä!

Jos matkakohteena on kaupunki, matkailuajoneuvon voi jättää leirintäalueelle ja kulkea keskustaan julkisilla liikennevälineillä tai polkupyörällä. Näin välttyy myös pysäköintipaikan etsimiseltä.

Seuraavan päivän sään tarkastaminen jo edellisiltana on suositeltava tapa. Huonon kelin uhatessa tulee matkaan varata enemmän aikaa, suunnitella reitti uudetaan, vaihtaa kulkumuotoa tai siirtää matkantekoa odottamaan parempia säitä.

Oikea tilannenopeus ja riittävä turvaväli muihin tiellä liikkujiin mahdollistavat

turvallisen matkanteon myös kehoissa ja liukkaissa kelioloissa.

Jätevesien käsittely

Matkailuajoneuvossa syntyy sekä niin sanottua harmaata että mustaa (tai ruskeaa) vettä. Harmaa vesi syntyy esimerkiksi peseytymisestä ja tiskaamisesta ja on vain vähän likaantunutta talousvettä. Musta

VINKIT POLTTOAINEEN SÄÄSTÄMISEKSI

- ✓ Ota huomioon auton ympäristöystävällisyys jo ostovaiheessa.
- ✓ Suunnittele matkasi. Hyvin suunniteltu matka auttaa pääsemään kohteeseen nopeimmin ja helpoiten, polttoainetta säästäen.
- ✓ Tarkista rengaspaineet. Matalat rengaspaineet lisäävät vierintävastusta ja siten polttoaineen kulu-tusta.
- ✓ Vähennä painoa ja vältä kattoteli-neiden käyttöä. Ylimääräinen paino lisää polttoaineen kulutusta ja ilmanvastusta.
- ✓ Käytä ilmastointia ainoastaan, kun se on tarpeen.
- ✓ Pidä nopeus vakiona. Rauhalli-nen ajotapa kuluttaa vähemmän polttoainetta, on turvallisempi ja auttaa pääsemään kohteeseen mukavammin.
- ✓ Vältä tyhjäkäyntiä.
- ✓ Käytä mahdollisuuksien mukaan myös esimerkiksi polkupyörää.
- ✓ Huomioi ajokeli.

vesi taas on käymäläjätettä sisältävää jätevetettä.

Jätevedet tulee aina tyhjentää niille osoitettuun paikkaan.

Kemiallisia käymälänesteitä ympäristöystävällisempi vaihtoehto ovat biologiset käymälänesteet, joten niitä kannattaa suosia.

Jätteiden vähentäminen

Parasta jätehuoltoa on jätteen synnyn ehkäiseminen. Jättemäärä pienenee vähentämällä turhaa kuluttamista. Suosimalla pitkäikäisiä ja kestäviä tavaroita ei vanhaa tarvitse heittää pois niin usein eikä uutta tarvitse ostaa tilalle.

Runsaasti pakattujen tuotteiden ostamista kannattaa välttää, sillä pakkaukset ovat turhaa jätettä, joka kuitenkin näkyy tuotteen hinnassa. Näin säästetään sekä ympäristöä että rahaa.

Matkailuajoneuvossa kannattaa myös ottaa huomioon se, että turha pakkausmateriaali vie tilaa ja lisää painoa. Tästäkin syystä ylenmääräisiä pakkauksia kannattaa välttää.

Jätehuolto- ja kierrätys

Kaikki kulutuskäyttöön otettu materiaali tuottaa jätettä muodossa tai toisessa. Ensin raaka-aineita otetaan luonnosta, minkä jälkeen ne kulkevat tehtaiden, kauppojen ja kuluttajan kautta eteenpäin. Kaatopaikalle, uudelleen käyttöön vai energiaksi? Se on kiinni sinusta.

Materiaalien kierrättäminen säästää luonnonvaroja tuleville sukupolville, sillä kierrätettävän raaka-aineen ansiosta ei uusien luonnonvarojen käyttäminen on vähäisempää.

AJATUKSISTA TEKOIHIN

- ✓ Hanki laadukkaita, kestäviä ja korjattavia tuotteita.
- ✓ Suosi vähän pakattuja tuotteita ja suuria pakkauskojoja.
- ✓ Vältä kertakäyttötuotteita.
- ✓ Kaikkea ei tarvitse omistaa. Lainaa tai vuokraa sellaisia tavaroita, joita et tarvitse kovin usein.
- ✓ Kierrätä ja korjaa.
- ✓ Ota huomioon myös matkailuajoneuvon kierrätettävyyys jo hankintavaiheessa
- ✓ Noudata leirintäalueen lajitteluohjeita ja jos niissä on puutteita, vaadi parempaa.
- ✓ Älä jätä luontoon mitään sinne kuumatonta, eli huolehdi jätteistä ja kierrätyksestä.
- ✓ Tyhjännä jätevedet vain niille tarkoitettuihin tyhjennyspisteisiin, ei koskaan suoraan luontoon.

MATKAN VARRELLA

Suosi paikallisuutta ja vastuullisuutta

Paikallisen kulttuurin ja ihmisten kunnioittaminen koskee myös kotimaanmatkailua. Tutustu seudun historiaan etukäteen. Kasvata arjen ymmärrystäsi hankkimalla perustiedot kunnasta ja esimerkiksi sen elinkeinorakenteesta.

Sinun lomamatkasi on paikallisten asukkaiden arkea. Käyttäydy matkakohdeksesi niin kuin haluaisit matkailijan käyttäytyvän omassa elinympäristössäsi paikalliset tavat huomioiden. Älä metelöi tai roskaa, ja kunnioita ihmisten yksityisyyttä.

Jätä ennakkoluulot kotiin

Kohtaa paikalliset asukkaat ilman ennakkoluuloja ja -oletuksia. Älä tuomitse itsellesi vieraita tai oudolta vaikuttavia toimintatapoja.

Tiedosta, että matkailun markkinoinnissa ”aito ja autenttinen” ei ole koskaan koko tarina vaan useimmiten kohdetta ja sen ihmisiä yksipuolisesti kuvaava mielikuva.

Pukeudu tilanteeseen sopivalla tavalla. Ota selvää paikallisesta pukeutumiskulttuurista, ja kunnioita sitä. Esimerkiksi muslimimaissa ja uskonnollisissa rakennuksissa on tärkeää huomioida, että pukeutuminen on riittävän peittävää. Rantapukeutuminen kuuluu rannoille, ei ravintoloihin ja kaupungille.

Tiedosta, että rahan antaminen kerjää-

välle ihmiselle ei ole suositeltava tapa auttaa. On mahdotonta tietää, onko kohtamasi ihminen järjestelmällisen rikollisuuden uhri.

Älä osallistu ihmisarvoa loukkaavaan toimintaan, kuten prostituutioon. Prostituutioon liittyy usein järjestäytyntä rikollisuutta tai ihmiskauppaa.

Älä korosta tarpeetonta kahtiajakoa oman kulttuurisi ja paikallisen kulttuurin välillä.

Etsi eroavaisuuksien sijaan yhteneävyyksiä ja saatat hämmästyä. Ihmisten arki koostuu hyvin samantyyppisistä perusasioista kulttuurista riippumatta.

Suosi vastuullisia toimijoita

Vastuullinen matkailu on taloudellisesti kannattavaa. Vastuullinen matkailu edistää pitkäaikaista taloudellista kehitystä ja matkailutulojen tasaista jakautumista. Matkailulla parannetaan myös sen paikkakunnan työskentelevien elintasoja. Siksi on tärkeää, että matkailijoina olemme tietoisia käyttämämme rahan vaikutuksesta.

Vastuullisina matkailijoina haluamme varmistaa, että rahamme menevät oikeaan tarkoitukseen. Matkan aikana teemme jatkuvasti valintoja muun muassa ravintolan, majoituksen, aktiviteetin tai matkustustavan välillä. Meidän oma päätöksemme on, miten tietoisia valintamme ovat. Asiallisen palautteen antaminen niin

hyvässä kuin pahassa auttaa kehittämään yrityksen toimintaa.

Vastuullisen matkailutoimijan voi tunnistaa vastuullisuussertifikaatista. Sertifikaatteja on monia. Vastuullisuus liiketoiminnassa tarkoittaa sitä, että yritys toimii kestäväällä tavalla, ja ottaa toiminnassaan huomioon mahdollisimman hyvin ilmaston, ympäristön ja sosiaalisen vastuun sekä noudattaa hyvää hallintotapaa.

Suosi yrityksiä, joissa huomioidaan ihmisten monimuotoisuus ja yhdenvertaisuus. Kun valitset esimerkiksi liikuntaesteettömän tai toimintaraajoitteisia työntekijöitä työllistävän ravintolan, tuet yhdenvertaisen matkailun kehittymistä. Tiedustele yhdenvertaisuutta huomioivia yrityksiä paikallisesta matkailutoimistosta – kysyntä vie kehitystä eteenpäin.

Suosi paikallisia toimijoita

Kannattaa suosia lähiruokaa ja sesonkituotteita. Karavaanarilla on ainutlaatuinen tilaisuus useimmista turisteista poiketen hyödyntää pikkuteiden varsilta löytyviä maatiloja, joilta voi ostaa puhdasta, kotimaista ruokaa suoraan viljelijältä. Lähiruoka on aina tuoretta!

Suosi paikallisia kivijalkakauppiaita ja palveluntarjoajia lomalla, työssäsi tai arjessa. Me päätämme valinnoillamme, pysyvätkö kauppiat ja muut palveluita tarjoavat yritykset hengissä vai näivettyvätkö ne hiljalleen pois. Suosimalla paikallisten tarjoamia tuotteita ja palveluita, varmistamme, että käyttämämme raha pysyy todennäköisemmin kohteessa.

Paikallinen palveluntarjoaja osaa usein myös antaa vinkkejä alueen muista palveluista ja vierailukohteista.

Maksa reilu hinta ja suosi pienyrittäjiä

Osoita arvostusta matkailupalveluiden tuottajille maksamalla reilu hinta niin ulkomailla kuin kotimaassa matkaillessa. Hyvin edullisesti tai ilmaiseksi tarjotut palvelut vääristävät kilpailua ja vähentävät ammatikseen matkailupalveluja tuottavilta ansaintamahdollisuuksia.

Matkailijana voit pyytää palvelun tuottajaa kertomaan, mihin hinnoittelu perustuu. Erityisesti tilanteissa, joissa samaa palvelua saatetaan myydä hyvin eri hinnoin, on tärkeää perehtyä toimijoihin.

Suosituissa kohteissa turistihinnat saattavat vääristää paikallista hintatasoa. Se voi aiheuttaa yleistä hintojen nousua kohteessa, mikä vaikuttaa myös paikallisyhteisöön haitallisesti.

Usein paikallisilla pienyrittäjillä saattaa olla korkeampi hinta palvelusta tai tuotteesta, mutta maksamastasi summasta suurempi osuus todennäköisesti päättyy suoraan pienyrittäjälle itselle.

Ota selvää toimijoiden hinnoittelusta ja kohteen hintatasosta etukäteen.

SUOSI JA ARVOSTA PAIKALLISUUTTA

- ✓ Suosi ostoksissasi paikallisuutta (kauppa, ravintolat, polttoaineet, tarvikkeet, tapahtuma...).
- ✓ Arvosta toisia asiakkaita ja sosiaalista yhteisöä.

Leirytyessä

On hyvä varmistaa ennakoon, onko suunnitellulla matkareitilläsi leirintä-alueella tilaa. Joillakin alueilla on ennakokvarausjärjestelmä, toisilta voi tiedustella puhelimitse tai sähköpostilla, onko alueella tilaa. Alueeseen kannattaa tutustua myös etukäteen nettisivujen tai Leirintäoppaan avulla.

Yöpyminen leirintäalueella mahdollistaa sinulle tarvittavat palvelut (sähkön, jätevesien tyhjennyksen, peseytymismahdollisuuden, saunan, suihkut...).

Leirintäalueella yöpyessä sinulla on mahdollisuus tavata muita harrastajia ja vaihtaa kuulumisia tai viettää aikaa omis- sa oloissa. Yleensä alueilla on myös yhteisiä tiloja, grillipaikka, tapahtumia ja kaa- raokea.

Leirintäpaikan valinta

Monilla alueilla isäntä tai ohjaaja osoittaa sinulle paikan, johon laitat matkailuajo-

Tutustu alueeseen etukä- teen Leirintäoppaan tai nettisivujen kautta.

neuvosi.

Joillakin alueilla voit itse valita matkailuajoneuvollesi paikan, mutta isännät opastavat mielellään paikan valinnassa.

Noudata alueen ja isännän antamia ohjeita turvavälistä sekä muista turvallisuus- määräyksistä ja ohjeista.

Lemmikit leirintäalueella

Jos sinulla on lemmikkejä, noudata aina niistä annettuja ohjeita. Ulkoiluta lemmikkejä vain sallituilla alueilla, ja pidä ne kytkettynä matkailuajoneuvon ulkopuolella.

Kerää jätökset, lajittele jätteet. Älä heitä jätteitä luontoon, vaan noudata kyseisellä alueella jätteiden lajittelusta annettuja ohjeita.

Pidä huolta, ettei lemmikkisi metelöi.

LEIRINTÄALUEELLE SAAPUESSA

- ✓ Pysähdy alueen toimistoon/vastaanottoon ilmoittautumaan, kirjautumaan ja saamaan opastusta ja ohjeet leiriytymiseen alueella.
- ✓ Kysy alueelta paikallisista nähtävyyksistä. Tutustu lähistön elämyksiin ja palveluihin.
- ✓ Leirintäalue antaa turvallisen leirintämahdollisuuden. Varsinkin kesäaikana alueilla on isäntäpäivystys kellon ympäri.
- ✓ Varmista ennen matkalle lähtöä, että sinulla on oikeanlainen sähköliitäntäkaapeli, jolla liityt alueen sähköverkkoon, jos tarvitset sähköä matkallasi.
- ✓ Noudata alueen ajonopeutta, joka on osoitettu liikennemerkkeillä alueella.
- ✓ Jos alueella on kuulutuksia, noudata niissä annettuja ohjeita (sauna, turvallisuus, tapahtumat).
- ✓ Saat alueen kartan ja oppaan alueesta, tutustu siihen. Tutustu myös alueen ilmoitustauluun!

Leirintäalueen palvelut

SF-Caravanin jäsenyhdistysten alueilla sauna yleisillä vuoroilla sisältyy yleensä leirintämaksuun. Erillisellä maksulla saat varata tilaussaunan. Monilla alueilla on joko kioski tai kauppa, josta voit täydentää matkavarustustasi.

Kiinnitä huomio myös kulutukseen. Vältä tarpeetonta kuluttamista (sähkö, vesi, paperit, polttopuut...).

Jos kalastat, ota selvää, tarvitseeko se erillistä lupaa ja millä saa kalastaa. Huomioi vesillä turvallisuus ja etet tarpeettomasti saastuta vesistöä.

Leikkipaikat

Alueilla on lapsille oma ulkoleikkipaikka. Joskus leikkitilaa löytyy myös sisältä. Varmista, että lapsesi ymmärtää leikkipaikkojen säännöt ja noudattaa niitä.

Veneiden, sup-lautojen, polkuveneiden, polkuautojen ja muiden vapaa-ajan viettoon tarkoitettujen laitteiden ohjeet löytyvät alueelta. Ne on tarkoitettu noudatettaviksi.

Alaikäisenkin käyttöön tarkoitettuja laitteita lainataan tai vuokrataan vain huoltajille. Vastuu lapsista on aina huoltajilla.

Tapahtumat

Tapahtumien aikaan alueella on tavallista enemmän vierailijoita. Vältä oman auton käyttöä alueella.

Ohjeet saattavat poiketa normaalista, noudata niitä. Myös sauna-ajat ja muukin aikataulu poikkeaa yleensä normaalista.

Leirintäpaikan valinnoissa voi olla normaalia poikkeavia ohjeita, ja esimerkiksi teltan tai markiisin käyttöä ei välttämättä sallita tapahtuman aikana.

Olet tapahtumiin tervetullut!

KÄYTTÄYTYMINEN LEIRINTÄALUEELLA

- ✓ Leirintäalueilla on leiriytymisrauha, noudata sitä. Huomioi hiljaisuus sekä eri tilojen käyttäjät.
- ✓ Kunnioita yksityisyyttä. Matkailuajoneuvo on kotirauhan piirissä. Se tarkoittaa sitä, että matkailuajoneuvo tontteineen on yksityisalueeseen rinnastettavaa aluetta.
- ✓ Leikkipaikkojen ohjeet on tarkoitettu noudatettaviksi.
- ✓ Veneiden, sup-lautojen, polkuveneiden, polkuautojen ja muiden vapaa-ajan viettoon tarkoitettujen laitteiden ohjeet löytyvät alueelta. Noudata niitä.
- ✓ Vastuu lapsista on aina huoltajilla.
- ✓ Alueella olevien tapahtumien aikana on yleensä normaali-käytännöistä poikkeavia ohjeita. Noudata niitä.
- ✓ Jos tulee kysyttävää, käänny aina isännän puoleen.
- ✓ Käyttäytyminen, toisten arvostaminen, toisten näkemysten ja tarpeiden huomioon ottaminen on tärkeää.
- ✓ Huomio muiden läsnäolo toiminnoissasi. On tärkeää, että alueella viihdytään. Silloin on myös mukava tulla uudestaan.
- ✓ Anna palautetta käynnistäsi.

MATKAN JÄLKEEN

Kalusto säilytykseen vain huollettuna

Reissussa useimmiten rähjäntyy. Matkan jälkeen ajoneuvo kannattaa huoltaa, jotta varmistetaan sen turvallisuus, suorituskyky ja pitkäikäisyys. Samalla ajoneuvo on myös valmis seuraavaa reissua varten.

Ohessa luetellut tehtävät ovat yleisempiä huoltotoimenpiteitä matkailuajoneuvolle matkan jälkeen.

On tärkeää noudattaa myös matkailuajoneuvon valmistajan antamia huolto-ohjeita ja aikatauluja varmistaaksesi sen asianmukaisen ylläpidon ja turvallisuuden.

Pysäköinti ja säilytys

Matkailuajoneuvon pysäköinnissä ja säilytyksessä on useita tärkeitä asioita, joita tu-

lee ottaa huomioon, jotta ajoneuvon turvallisuus ja kunnossa pysyminen varmistuvat.

Jos et aio käyttää matkailuajoneuvoa heti uudelleen, varmista, että se on asianmukaisesti säilytetty. Varmista, että sinulla on riittävästi tilaa ja lupa säilyttää se suunnittelemassasi paikassa

Kunkin matkailuajoneuvon tyyppi ja alueelliset sääolosuhteet voivat vaikuttaa tarvittaviin toimenpiteisiin, joten on aina hyvä tarkistaa valmistajan ohjeet ja kysyä neuvoja ammattilaisilta tarvittaessa.

Pesty ja huollettu ajoneuvo on valmiina seuraavaa reissua varten.

AJONEUVON HUOLTOTOIMENPITEET

- ✓ **Puhdistus:** Pese matkailuajoneuvo huolellisesti ulkoa ja sisältä matkan jälkeen. Poista kaikki liat, hyönteiset ja muut roskat. Puhdista myös ikkunat, peilit ja ulkoiset osat.
- ✓ **Tarkastus:** Käy läpi matkailuajoneuvon eri osat ja tarkasta, että ne ovat kunnossa. Tarkasta renkaiden kunto, jarrut, valot, peilit ja muut turvallisuuteen vaikuttavat osat.
- ✓ **Huolto- ja huoltotarpeen tarkistus:** Katso matkailuajoneuvon huolto-kirjasta, milloin viimeinen suurempi huolto on tehty. Ohjelman mukainen matkailuajoneuvon huoltaminen on tärkeää takuun säilymisen kannalta.
- ✓ **Tarkasta nesteet:** Tarkasta öljytasot, jäähdytysneste ja muut nesteet sekä tarvittaessa lisää niitä.
- ✓ **Tyhjennys ja säiliöiden puhdistus:** Tyhjennä ja puhdista jätevesi- ja harmaavesisäiliöt sekä makean veden säiliö.
- ✓ **Tarkasta kaasujärjestelmä:** Tarkasta kaasujärjestelmä vuotojen varalta. Käytä kaasunilmaisinta, jos sellainen on käytettävissä.
- ✓ **Tarkasta kaikki lukot ja saranat:** Varmista, että kaikki ovet, ikkunat ja kaapit sulkeutuvat ja lukittuvat kunnolla. Voitele tarvittaessa saranat ja lukot.
- ✓ **Tarkasta sähköjärjestelmä:** Varmista, että sähköjärjestelmä toimii kunnolla, mukaan lukien akku, laturi ja kaapelit.
- ✓ **Tarkasta sitätilat:** Tarkasta sisätilojen kalusteet, laitteet ja varusteet mahdollisten vikojen tai vaurioiden varalta.
- ✓ **Huolehdi sisäilman laadusta:** Tuuleta matkailuajoneuvo hyvin ja tarkasta ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmät.

ENNEN SÄILYTYSTÄ

- ✓ **Sopiva paikka:** Valitse turvallinen ja laillinen pysäköintipaikka matkailuajoneuvellesi.
- ✓ **Turvallisuus:** Varmista, että pysäköintipaikka on turvallinen ja valvottu. Käytä mahdollisuuksien mukaan valvontakameroita tai turvallisuushenkilöstöä.
- ✓ **Luvat ja säännöt:** Tarkasta paikalliset pysäköintisäännöt ja määräykset. Joissakin paikoissa matkailuajoneuvon pysäköimiseen voidaan tarvita erityislupa.
- ✓ **Huolto ennen säilytystä:** Ennen kuin jätät matkailuajoneuvosi pitkäaikaiseen säilytykseen, suorita perusteellinen huolto. Tarkasta renkaat, nesteet, akku ja kaikki järjestelmät varmistaaksesi, että kaikki toimii kunnolla.
- ✓ **Tyhjennä ja puhdista:** Tyhjennä jätevesisäiliöt ja vesitankit. Puhdista sisätilat perusteellisesti estääksesi hajuja ja homeen kasvua.
- ✓ **Huolehdi akusta:** Joko irrota akku tai käytä akun ylläpitolaturia, jotta akku ei tyhjene pitkänkään säilytyksen aikana.
- ✓ **Vakuutus:** Tarkasta matkailuajoneuvosi vakuutus ja varmista, että se kattaa myös säilytyksen aikana mahdollisesti tapahtuvat vahingot tai varkaudet.
- ✓ **Ilmastointi ja kosteus:** Käytä kosteudenpoistajaa ja varmista, että matkailuajoneuvon sisällä on riittävä ilmanvaihto, jotta kosteus ja home eivät pääse kasvaamaan.
- ✓ **Sulje kaikki ikkunat ja ovet tiiviisti:** Estä pölyn, lumen, sateen ja tuulen pääsy ajoneuvon sulkemalla kaikki ikkunat ja ovet huolellisesti.
- ✓ **Varo eläimiä:** Tarkasta ajoneuvosi ennen kuin otat sen käyttöön pitkän säi-

lytyksen jälkeen ja varmista, että sisälle ei ole päässyt eläimiä.

✓ **Laitteiden turvallisuus:** Sammuta kaikki sähköiset laitteet ja sulje kaasupulot/säiliöt ennen säilytystä.

✓ **Tarkasta säännöllisesti:** Vaikka matkailuajoneuvo olisi pitkään säilytyksessä, tarkasta se säännöllisesti, etenkin jos se on ulkona. Tarkasta sen renkaat, akku, mahdolliset vesivahingot, yleinen kunto ja kevennä katon lumikuormaa tarvittaessa sekä tee lumityöt ajoneuvon ympäriltä.

Jälkisanat

Kun olet huomionnut nämä edellä esitetyt tekijät ja tehnyt perusteellisen selvitystyön, voit tehdä harkitun päätöksen sellaisen matkailuvaunun tai -auton hankinnasta, joka sopii parhaiten tarpeisiisi ja budjettiisi.

Näitä vinkkejä noudattamalla voit myös ottaa paremmin huomioon ympäristö- ja vastuullisuuskysymykset.

Käyttämällä ja säilyttämällä voit vähentää ympäristövaikutuksia ja edistää kestävämpää matkailua. Samalla voit nauttia matkailusta ja ulkoilusta turvallisesti sekä vastuullisesti.

Tervetuloa mukaan matkailemaan kestävästi ja vastuullisesti! Morjestetaan, kun tavataan!

Vastuullisuustyöryhmä,
SF-Caravan ry

*Omilla toimillasi
voit edistää kestävämpää matkailua.*

**SF-Caravan ry:n
vastuullisuusopas 2024**

JULKAISIJA: SF-CARAVAN RY, HÄMEENLINNA,
KARAVANARIT.FI
TEKSTIT: SF-CARAVAN RY:N
VASTUULLISUUSTYÖRYHMÄ
TAITTO: PIRJO KÄRKINEN
KUVAT: PIRJO KÄRKINEN, HÖYRYMEDIA OY
JA PAULI SALOKANGAS